

міста. Розповідають, що навіть вдома малюють і будують з батьками, бабусями, дідусями. Найкращим результатом на сьогоднішній день стали 2 вежі, побудовані групами дітей за 35 хвилин. Одна з цих веж складається з 108 поверхів.

Вражає те, що малоактивні форми роботи покращили не тільки фізичний, а й розумовий та емоційний стан дітей. Це відмітили й батьки, які стали більш позитивно ставитись до уроків фізкультури.

На мою думку, викладання фізкультури в початковій школі треба повністю передати вчителям фізкультури, бо вони мають відповідну освіту.

Необхідно заохочувати вчителів фізкультури до селекційної роботи з відбору дітей у спортивні секції.

Медичні огляди проводити неформально, а ретельніше. Переглянути доцільність проведення проби Руф'є, чи адаптувати до кожної вікової групи.

Дуже важливо пропагувати інноваційні технології фізичного виховання засобами масової інформації та шляхом проведення свят, виставок, конкурсів, змагань.

Формування виробничої функції вчителя фізичної культури засобами діагностики компонентних складових

М.Г.Коробов, зав. навчально-методичного кабінету
фізичної культури і захисту Вітчизни Кіровоградського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти ім. В. Сухомлинського

До пріоритетних завдань державної політики в галузі фізичної культури і спорту традиційно відносять збереження і зміцнення стану здоров'я, а також підвищення рівня фізичної підготовленості школярів. Провідну роль у реалізації цього стратегічного завдання відіграє вчитель фізичної культури, тому що саме від його компетентності і бажання працювати буде залежати ефективність професійної діяльності.

Сучасний вчитель фізичної культури повинен спрямовувати навчально-виховний процес на формування особистості учня, вибудовувати навчальну діяльність таким чином, щоб кожен школяр міг долучитися до колосального потенціалу фізичної культури і якомога повніше використати його в своєму духовному і фізичному зростанні. Тому проблема підвищення фахової майстерності кожного вчителя фізичної культури є завданням номер один протягом всієї трудової діяльності.

Сьогодні можемо стверджувати, що Кіровоградський інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського став центром запровадження сучасних педагогічних технологій, удосконалення навчально-виховного процесу, оновлення і поглиблення фахових знань. Проблематика курсів підвищення кваліфікації забезпечує поглиблення та оцінювання професійних знань, умінь в галузі сучасних освітніх технологій. Для цього постійно відпрацьовуються критерії до діагностичного комплексу, а також зміст і спрямованість вхідного і вихідного діагностування, які можуть визначати рівень фахової підготовленості та шляхи її покращення у міжкурсовий період.

У контексті розвитку даного напрямку науково-методичної роботи значний практичний інтерес становить діагностування загальних і спеціальних (виробничих) функцій конкретного вчителя та наступне порівняння з певною еталонною моделлю професіограми успішно працюючого вчителя. На основі цього цілком можливо отримати індивідуальний профіль професійної підготовленості вчителя та оцінити спрямованість і величину зрушень, що відбулися як у процесі курсової підготовки (що може визначати її ефективність), так і в самостійній роботі з професійного вдосконалення.

Для оцінювання різних сторін професійної підготовленості працюючого вчителя фізичної культури доцільно брати до уваги сучасні освітньо-кваліфікаційні характеристики, згідно з яких він повинен уміти:

- прогнозувати етапи власної професійної діяльності;
- аналізувати спеціальну фахову літературу та володіти сучасними методиками фізичного виховання школярів;
- визначати і застосовувати доцільні технології навчально-виховної роботи;
- досягати високих навчально-виховних результатів, створюючи позитивну атмосферу колективу;
- реалізовувати програму власного фахового самовдосконалення.

Відповідно до перерахованих умінь успішно працюючий вчитель фізичної культури здатний до:

- прогностичної діяльності в галузі фізичного виховання;
- конструктивного вирішення професійних завдань;
- організації професійної діяльності на діагностичній основі;
- вирішення завдань соціалізації, виховання й розвитку особистості школяра;
- реалізації методичної та комунікативної функцій;
- керування процесом вирішення професійних завдань;
- педагогічної рефлексії.

Виходячи з наведених вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, ядро еталонної моделі вчителя фізичної культури будуть складати наступні компоненти виробничої функції: методична, прогностична, комунікативна, організаційна, конструктивна, рефлексивна, контрольна-діагностична, виховна.

Деталізований розгляд компонентного складу виробничої функції засвідчує:

Реалізація **методичної функції** передбачає визначення стратегії та створення методичної системи фізичного виховання, проведення фізкультурно-оздоровчої роботи та раціональне вирішення методичних завдань.

Прогностична функція забезпечує бачення і конкретизацію ближніх, середніх, дальніх перспектив навчально-виховної, фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи на різних етапах фізичного виховання школярів.

Реалізація **комунікативної функції** становить добір і встановлення доцільних відносин вчителів зі школярами, батьками, колегами та адміністрацією, попередження і конструктивне вирішення можливих навчально-виховних ситуацій.

Організаційна функція обіймає реалізацію менеджерської стратегії, координацію роботи учительського колективу та інших суб'єктів педагогічної взаємодії, корекцію організаційної стратегії в практичній діяльності вчителя фізичної культури.

Реалізація **конструктивної функції** передбачає добір навчальної та науково-методичної інформації, конструювання й систематизацію змісту навчально-виховного

процесу з фізичного виховання; проектування цілісної педагогічної та методичної системи.

Рефлексивна функція забезпечує постійний самоаналіз власної професійної діяльності в галузі фізичного виховання і спорту; аналіз передового досвіду фізичного виховання школярів (включаючи й закордонний досвід) з метою запровадження інновацій і продукування власних ідей; самоконтроль і самооцінку навчально-виховної роботи.

Реалізація **контрольно-діагностичної функції** передбачає знання дитячої та вікової психології, вікових анатомічних, морфофункціональних та індивідуальних особливостей дитини щодо занять фізичним вихованням; визначення мети і завдань діагностики, рівня фізичної підготовленості школярів з наступним аналізом результатів діагностики.

Виховна функція обіймає визначення і формування психолого-педагогічної підтримки в процесі особистісного розвитку школярів різного віку; забезпечення конструктивної взаємодії між усіма суб'єктами діяльності.

Кожна із розглянутих складових виробничої функції має свої якісні характеристики, що дає змогу диференціювати їх за рівнем розвитку, тобто відповідним чином розробити й провести тести. Зауважимо, що кожна розглянута складова виробничої функції вчителя фізичної культури є доволі складним функціональним утворенням і вимагає розробки і тестування батареї односпрямованих рівнозначних (або різнозначних) тестів, що дозволить визначити рівень кожної складової компоненти цієї середній або середньозважений бал у випадку нерівнозначних тестів, що за розглядалися.

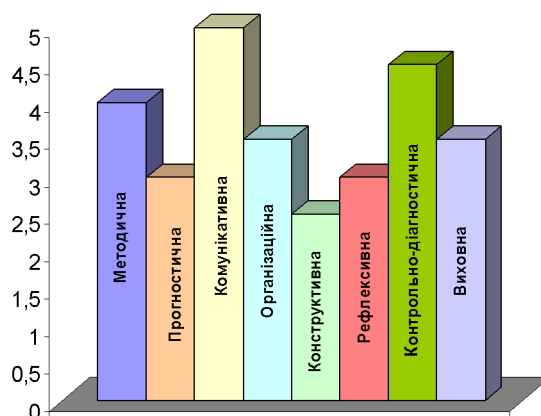


Рисунок 1 – Компонентний профіль виробничої функції вчителя фізичної культури

Таким чином, кожна із складових визначить домінуючі та відстаючі сторони виробничої функції, утворивши при цьому індивідуальний профіль, притаманний вчителю у той чи інший період.

В прикладному плані моніторинг виробничої функції дозволить спрямовано і системно впливати на професійне зростання фахівця, що зробить процес курсової підготовки більш предметним і ефективним.

Література:

1. Педагогическое физкультурно-спортивное совершенствование: Учеб. пособие для студентов высших пед. учеб. заведений / Ю.Д.Железняк, В.А.Кашкаров,

И.П.Кравцевич и др. / Под ред. Ю.Д.Железняка. – М.: Издат. центр «Академия», 2002. – 384с.

2. Кислякова О.П. Проектирование профессионально-личностного развития специалиста на основе профессиограммы // Образование для XXI века: доступность, эффективность, качество: труды Всероссийской науч.-практ. конференции. – Ч.2. – М., 2002. – с.58-61.

3. Яловик В.Т. Проблемні питання підготовки майбутніх учителів фізичної культури // Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні. – Київ-Луцьк: Вежа, 1996. – С.108-113.

Теоретико-методичні засади побудови оздоровчо-розвивальної роботи з дітьми-сиротами дошкільного віку на основі використання засобів адаптивного фізичного виховання

С.В.Косівська, викл.

*Кіровоградський державний педагогічний університет
ім. В. Винниченка*

Процеси гуманізації та спроби розбудови громадянського суспільства поступово змінюють соціальні погляди і ставлення до людини як до найбільшої цінності. Орієнтація на пріоритет особистості, її розвиток, місце і роль у суспільстві, все більше утверджуються, викликаючи об'єктивну потребу зміни змісту, форм і методів навчально-виховної роботи з дітьми, їх громадянського становлення та підготовки до життя у демократичному суспільстві з ринковими відносинами. Особливо складною і драматичною ця проблема залишається для дітей-сиріт, яких, на жаль в умовах тривалої гострої економічної і духовної кризи, стає дедалі більше.

Так, тільки за джерелами офіційної статистики в Україні нараховується понад 100 тисяч дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що перевищує показники повоєнних років. Розуміючи вагу питання, його значення для морального авторитету суспільства і країни в цілому, перші особи держави демонструють активність і бажання брати участь у розв'язанні нагальних питань створення гідних умов для лікування, збереження здоров'я, навчання і виховання цих обездолених дітей.

Саме тому особливої ваги набирають питання розробки корекційно-розвивальних методик оздоровчої спрямованості на основі ефективного використання потенціалу фізичного виховання. Досить тривалий час фізичне виховання дітей розглядалось достатньо однобічно – в основному як чинник, що оптимально розвиває руховий апарат людини, підвищує рівень її фізичної та функціональної підготовленості.

Сьогодні у різних галузях знань (нейрофізіології, психології, педагогіці раннього і надраннього розвитку дитини, теорії і методиці фізичного виховання та ін.) накопичено достатньо даних, згідно з якими фізичні вправи спроможні розвивати психічні функції людини, підвищувати різні види працездатності та розширяти адаптаційний потенціал людини в значних межах.

Одним з головних завдань для дитячих будинків та інших державних закладів, де навчаються і виховуються діти-сироти та діти, які позбавлені батьківської опіки, є